

להתודע שגליו זה משמש רק לאלו שכבר למדו ורוצים לחזור עליו בקצרה, אבל לא ללמוד מזה בתחילה, וכשי"כ שלא לפסוק מזה הלכה למעשה

לביהכ"נ אסור וה"ה להדליק בהן בביתו לצורך מצוה כמו לנר שבת. וספסלים מבתי אלילים שהם עשויין רק לשיבה בעלמא ולא לנוי לעכו"ם מותרים לביהכ"נ אף בלי בטול. ולעשות מבית תפלה של עכו"ם ביהכ"נ יש מקילין ויש מחמירין לעשות ביהכ"נ קבוע ודוקא כשאין דרכן להעמיד שם אלילים אבל אלו שמעמידין שם אלילים אף שהוציאום משם ומכרו הבית לישראל דאו מותר הבית להדיוט עכ"פ לביהכ"נ אסור. מומר עובר כוכבים שנתן שעוה או נר או שאר דברים לבהכ"נ אסור להדליקו וה"ה ממומר לחלל שבת בפרהסיא או מומר להכעיס אפילו באחד משאר עבירות. מיהו אם נתנו מצות לכתוב ס"ת בשמן שרי. עכבר שנמצא בשמן של בית הכנסת אם הוא מאוס אסור להדליקו בבהכ"נ ואפילו יש ששים נגדו ויש מקילין ביש ששים. וה"ה לשאר הדלקה של מצוה כגון נר שבת וחנוכה אסור אם הוא מאוס לו.

האם מותר להשתמש לאור נר ביהכ"נ? נר של בהכ"נ מותר לקרות לאורו בר"ת ולא בקריאה של חול. ודוקא במי שנדר נדר לביהכ"נ אבל במקומות שעושיין הגוברים נרות והדרך ליקח במו"ש כ"א נר לביתו אפילו משתמש בהן תשמיש חול שרי אבל באותם שעומדים על המנורה אסור לקרות בהן דבר של חול. אין מדליקין נר של הדיוט מנר בית הכנסת ולהדליק ממנו נר שבת וחנוכה או לצורך ת"ת שרי, ויש מי שאומר דה"מ בעוד שדולקין למצותן אבל כשצריך לכבותן מותר. מיהו לא נהגו לזוהר בכך ומדליקין בהן נר שהוא לצורך גדול. ולענין להדליק הפיפ"א של טאבא"ק מנר של ביהכ"נ, מנר של תפלה אסור ומנר של יא"צ שדולק כל המעל"ע יש להתיר. מותר ליקח נר לבקש מצותיו.

יחיד היוצא מן העיר כמה נותנין לו מדמי הס"ת? בני כרך שקנו ספר תורה והתנו שאם יצא אחד מהכרך שהנשארים יתנו לו חלקו והוקרו הספרים, אם יצא אחד מהם אין נותנין לו אלא מה שנתן בלבד. ואף אם היה ראוי להסתפק בלשונם למה נתכוננו נמי דינא הכי. ואפילו הוזלו הספרים א"צ ליתן לו אלא כשער הזול, ואם היה התנאי ביניהם שאם ירצה הוא יתן להם דמיהם ויקח הס"ת אע"פ שנתרצה אח"כ ליתן להם הס"ת מ"מ הם אינם נקראים מוחזקים כיון שיש בידו לסלק. ובלא התנו א"צ ליתן לזה שהולך כלום. אבל שותפים שקנו ביחד בית אחד והיה תנאי ביניהם שיתנו לו חלקו כ"ו שירצה ואח"כ הוקר ואחד רוצה להסתלק וליטול חלקו מן הנשארים ודאי צריכים ליתן לו כפי מה ששוה עתה.

עיר שנחלקו בני הקהלה לשתיים האין מחלקין ביניהם? בני העיר שהיה להם ביהכ"נ אחד ומחמת איזה סיבה הוצרכו לחלוק עצמן לשנים אם יש חפצים ידועים שהקדישם יחיד ועדיין לא נשתקע שם הבעלים יכול הוא או יורשיו להוליכם לביהכ"נ שמתפלל בתוכה אבל אם נשתקע שם בעליו ממנו אע"פ שידוע מי הקדישם אין לו שום יפוי כח ויתרון בהם מאחרים. וההקדשות הבאים מקופת הקהל י"א שאלו ההקדשות יחולקו לפי ערך אנשים שהם מכן י"ג ומעלה וי"א דגם לנשים וטף יש חלק בכל הדברים. ואם אי אפשר לחלקם ישתמשו בהם כל אחד ערך זמן לפי הזכות שיש להם בהם. קהל שברחו מעיר מאיזה סיבה ואחד מהם לקח כלי הקודש עמו ואח"כ חזרו רוב הקהל ונתישבו מחויב להחזיר להם כלי הקודש אע"ג שהוא היה המנדב את הכלים והוא אינו רוצה לחזור ולהתישב באותו קהל כיון שחזרו ונתישבו שם רוב הקהל. מצא דבר בחצר ביהכ"נ או בביהכ"נ וזה בו. המתנדב איזה דבר לביהכ"נ כגון פרוכת וטסי כסף וכיוצא בזה ורוצה לכתוב שמו עליו אין הצבור יכולים לעכב עליו ומיהו דוקא אם נתצו לקבל נדבתו אבל אין יכול להתנדב ולכתוב שמו עליו בע"כ של הצבור. גבאי צדקה ששכר פועלים לסייד או לכייד במעות צדקה אין לכתוב בביהמ"ד ואת נעשה בפקודת פלוני גבאי וכו' דדוקא מי שעושה בעצמו או מקדיש ממנו כותבין.

לאיזה דברים מותר להשתמש בהפרוכת והבאלעמער? אין עושיין מתיבה כסא לס"ת אבל מותר לעשות מתיבה גדולה קטנה וכן מותר לעשות מכסא גדול כסא קטן אבל אסור לעשות ממנו שרפרף לכסא וכן מותר לעשות מוילון גדול וילון קטן או לעשות ממנו כיס לס"ת אבל לעשות ממנו כיס לחומש אסור. וכ"ש אסור לכרוך מפה של ס"ת על הנביאים. ומפה שפורסין על השלחן אסור לפרוס על העמוד שלפני החזן. ומפות שפורסין על הס"ת יכולין לתלותן בכותל ביהכ"נ וכן כלי כסף שמשמין על הס"ת יכולין להניחן על העמודים שבביהכ"נ. ופרוכת שאנחנו תולין לפני הארון אין לו קדושת ארון רק קדושת בהכ"נ ומותר לעשותו מפה שעל השלחן וכן הכלונסות שבו תולין הפרוכת ומ"מ אסור לעשות מהם העצים שמסמנים בו הקריאה לחובת היום. ועכשיו שנהגו לחלות היד בס"ת לנוי מותר לעשותו מכלונסים.

לאיזה דברים מותר להשתמש בארון הקודש? אסור להניח בתוך אה"ק יריעות פסולים ויש מתירין אבל חומשים ושאר ספרים יש לזוהר שלא להניח בתוכו אפילו לפי שעה בין כשהס"ת מונח בתוכה או לא ובארון הבנוי בחומה שרי. ולכן יש מפקפקין על מה שבהו"ר שלאחר שמוציאין כל הס"ת שמים שם נר דולק. וקדושת הארון הוא דוקא כשעושיין אותו שיהיה קבוע לעולם ואז אפילו נתיישן הארון ועשו אחר אפ"ה אין להשתמש בראשון להורידו מקדושתו אבל אם עושיין אותו לזמן עד שירחיב ה' לעשות אה"ק כראוי לאחר שעושה ארון השני נתבטל קדושת ארון הראשון וע"כ מותר לשום בתוכו ספרים.

לאיזה דברים מותר להשתמש בספרים? אסור להשתמש בספר להנאתו כגון להגן בפני החמה או כדי שלא יראה חבירו מה שעושה. ולהניח ספר אחר תחת ספר שלומד בו כדי להגביהו יש להתיר ואם מונח ספר אחד לכו"ע מותר להניח ספר אחר עליו. וכשהשמש זורחת על הספר שלומד בו יש להקל במקום הדחק להגן בספר אחר להיות לצל. לא ישרטט קונטרס על הספר שהקונטרס עדיין אין בו קדושה אבל כשכבר כתוב עליו ד"ת יש להקל אם הוא לצורך. אל יניח קונטרסים שלא נכתבו בס"ת בספר ולא שום דבר ופשיטא לכתוב בספר חשבונותיו דאסור ולא ינסה בו בקולמוס. וצריך למחות בקושרי הספרים שמדבקין בלוחות הספרים כתבי קודש ואפילו אם יזוהר שלא ימחוק שם התיבות ובפרט השמות עכ"פ הוא מורידן מקדושתן ואסור.

לאיזה דבר מהני תנאי? הארון וכל מה שעושים לס"ת מועיל בו תנאי להשתמש בו שאר תשמיש אפילו דחול כשהתנו בתחלת עשייתו שיהא מותר להשתמש בו. ואין חילוק בין לזמן שהס"ת מונחת בו או אח"כ. ונהגו ליהנות בכמה הנאות מדברי קדושה כגון מטפחת של ספרים ושלחן שבביהכ"נ ומעילים של ס"ת ואע"ג דלא התנו כאילו התנו דמי. ומ"מ לתשמיש מגונה לא מהני תנאה. ודוקא בביהכ"נ אבל לא בס"ת של יחיד שיש לו בביתו. ודוקא במה שמבורר מנהגא להקל אבל במה שאינו מנהגא אין לנו להקל מעצמנו. וראוי לכל אדם כשמנדב דבר לביהכ"נ או הגזברים כשקונין איזה דבר להתנות שיהיו רשאים להשתמש בהם.

נרות עכו"ם האם מותר להדליקן בביהכ"נ? נרות שעוה שנותנם כותי לעובדי אלילים וכיבן שמשן ונתנם או מכרן לישראל וה"ה שעוה הנוטף מנרותיהם אסור להדליקם בביהכ"נ אע"פ שמותרים להדיוט. ואם לא הודלקו עדיין מעולם ומכרן שמשן לישראל מותר אף לגבוה. וה"ה לכל הדלקה של מצוה כגון הדלקת הגר דשבת ורחנוכה או ללמוד לפנייה דאסור וה"ה לכל מילי דמצוה אין עושיין מדבר שנעשה לעכו"ם. וה"ה מנורות שקורין לייכטער"ר שהיו בבית אלילים שלקחן ישראל אחר שביטלן העו"ג שמותרין להדיוט אפ"ה

אחד נדב ס"ת לביהמ"ד ובבוא שמחת תורה רוצה ליטול הס"ת שלו לביהמ"ד אחרת האם מחויבים ליתנו לזו? **הגע** **בעצמך**

Project Sponsored By: DollarPhone
כל הזכויות שמורות להמפעל 'הילכתא דיומא' ואסור להעתיקם בלי רשות מהנהלת המפעל

חשיג הלוח
למחנות חסרות
דמי חזרה
דמי גיורים ומבולאות
Tel \ Fax \ Fax no Demand
1 800 466-7593
www.HilchtaDiyoma.org

המרגל בתבירו עובר בל"ת איזהו רכיל זה שטוען דברים והולך מזה לזה ואומר כך אמר פלוני כך וכך שמעתי על פלוני אעפ"י שהוא אמת הרי זה מחריב את העולם.

המספר בגנות חבירו אף שהוא אמר אמת עבר על לשה"ר אבל האומר שקר נקרא מוציא שם רע על חבירו.

המספר דברים שגורמין אם נשמעו איש מפי איש להזיק חבירו בגופו או בממונו ואפילו להצר לו או להפחיתו הרי זה לשון הרע.

המחזיק במחלוקת עובר בל"ת.

הנוקם מחבירו עובר בל"ת.

מצות עשה להתודות לפני ה' מכל חטא שיעשה האדם.

שלא לאכול ולשתות דרך זולל וסובא בימי הנערות.

אל יוציא אדם דבר מגונה מפיו.

שלא להכשיל תם בדרך והיינו שלא ליתן לו עצה שאינה הוגנת לו. יזהר מליצנות וחניפות וכן ירחק משקר בתכלית הריחוק אך מפני השלום מותר לשנות. בג' דברים מותר לשנות במסכתא ובפוריא ובאושפיזא.

אסור להחניף בדבר עבירה מחמת יראתו מפניו ואינו חושש על יראת הקב"ה. ומיהו אם מתיירא שלא יהרגנו מותר לו לומר יפה עשית אפילו עבר עבירה.

הוי דן את חברך לכף זכות והחושד בכשרים לוקה בגופו.

השח שיחת חולין דבר גנאי וקלות ראש עובר בעשה.

דיני פת שחרית. כשיגיע שעה רביעית יקבע סעודתו ואם הוא ת"ח ועוסק בלימודו ימתין עד תחלת שעה ו' ולא יאחר יותר עכ"פ מסוף שעה ו' דהוי כזורק אבן לחמת אם לא טעם מידי בצפרא ומ"מ לכתחלה נכון לקבוע סעודה בששית אף אם טעם מידי בצפרא. ופועלים זמן סעודתן הוא בשעה חמישית. כשקם בעמוד השחר חשבינן השעות מתחלת היום וכשקם ממטתו אח"כ חשבינן הזמן מעת שקם ממטתו. והאי שעה רביעית ושעה ששית זמניות הן. טוב שישים אכילתו ביום קלה מבלילה. ויאכל ב"פ ביום אם חלש לכו ואל ימלא כריסו בפעם אחת ויתנהג ע"פ מה שכתוב בענין המן בערב בשר לאכול ולחם בבקר לשבוע. איתא בזהור לא ליבעי אינש לבשלא מזונא מן יומא ליומא אוחרי ולא לעכב מזונא מן יומא ליומא אוחרי. טוב שיפנה קודם סעודתו.

מתי וכמה יקבע עת ללמוד ? אחר התפלה יקבע עת ללמוד וטוב שיקבע העת מיד אחר התפלה וצריך שאותו עת יהיה קבוע שלא יעבירונו אף אם הוא סבור להרויח הרבה וחיובה הוא כל היום כ"ז שיש לו פנאי ואם אירע לו אונס שלא היה יכול להשלים הקביעות שלו ביום יהיה עליו כמו חוב וישלימנו בלילה. ולעולם קודם שיצא מביהמ"ד שחרית אפילו אם אירע לו אונס שלא יוכל ללמוד בקביעות ילמוד עכ"פ פסוק אחד או הלכה אחת. ואף מי שאינו יודע ללמוד ילך לבה"מ ושכר הליכה בידו ואף מי שיודע ללמוד רק מעט יקבע לו מקום וילמוד מעט במה שיודע וכשלומד רק מעט נכון שיעיקר למודו יהיה בהלכות שידע איך להתנהג למעשה ואם אינו מבין בהלכות ילמוד כל מה שיודע וכעת בזמנינו יש כמה ספרים ממאמרי חז"ל מועתקים על לשון אשכנז ויוכל כל אדם לקרות וללמוד בהם. חייב אדם ללמוד בכל יום תורה שבכתב שהוא תנ"ך ומשנה וגמרא ופוסקים ובעלי בתים שאינם לומדים רק ג' או ד' שעות ביום לא ילמדו בגמרא לחוד וצריך שילמוד דוקא גם ספרי פוסקים כל אחד כפי השגתו

כמה מצות תדיריות שמוטלות על האדם לעשות

ולזהור בהן בכל עת ואלו הן. מצות עשה להדבק בחכמים ותלמידיהם כדי ללמוד ממעשיהם לפיכך צריך אדם להשתדל שישא בת"ח וישיא בתו לת"ח ולאכול ולשתות עם ת"ח ולעשות פרקמטיא לת"ח ולהתחבר להן בכל מיני חיבור.

מצוה על כל אדם לאהוב את כ"א מישראל כגופו לפיכך צריך לספר בשבחו [ובפני שונאיו אסור שלא יבואו לספר בגנותן] ולחוס על ממונו כאשר הוא חס על ממון עצמו ורוצה בכבוד עצמו. ודוקא רעך בתורה ומצות אבל אדם רשע שראה אותו שעבר עבירה המפורסמת בישראל ולא קבל תוכחה מצוה לשנאתו.

השונא אחד מישראל בלבו עובר בל"ת והמכה את חבירו והמחרפו עובר משום לא יוסיף להכותו ובחירוף עובר משום לא תונו איש את עמיתו ואם הכלימו בזה עובר ג"כ משום לא תשא עליו חטא.

בכלל מצות הוכחה הוא שנוכיח קצתנו לקצתנו כשיחטא איש ממנו לאיש ולא נטור בלבבנו ולא נחשוב לו עון אבל נצטוינו להוכיחו במאמר עד שלא ישאר דבר בנפש ומ"מ לא ידבר לו קשות עד שיכלימונו אלא יוכיחנו בסתר בנחת ובלשון רכה.

חייב אדם להזהר ביתומים ואלמנות אפילו הם עשירים גדולים וכל המקניטן או מכעיסן או הכאיב לבן או רדה בהן או אבד ממונן עובר בל"ת וכשי"כ המכה אותן או המקללן בד"א שעינה אותן לצרכו אבל כשעינה אותן הרב ללמוד תורה או אומניות או להוליכן דרך ישרה מותר ואעפ"י כן לא ינהג בהן מנהג כל אדם אלא יעשה להן הפרש וינהלם בנחת וברחמים גדולים אחד יתום האב ואחד יתום האם. ועד אימתי נקראין יתומים לענין זה עד שלא יהיו צריכים לאדם להסמך עליו ולאמן ולהטפל בהן אלא יהיה עושה כל צרכיו לעצמו כשאר כל הגדולים.

מי שאין לו רק שיעור אחד ביום האם מחויב לשנות שיערו בגמרא כדי ללמוד השיעור של הלוח היומי הלכתא דיומא?

הגש בעצמך...

Sponsored By: **DollarPhone**

כל הזכויות שמורות להמפעל 'הילכתא דיומא' ואסור להעתיקם בלי רשות מהנהלת המפעל

לחשיב הלוח לזמנות חסינות ודי תורה ודי גיורים וטבלאות Tel \ Fax \ e-mail 1 800 466-7593 www.Milchudayomd.org

השילוח עירוני

אבל הקונה דבש שכבר מהותך מן העושים משקה וידוע שהם מהתכים כדי לעשות משקה צריך נטי"א אע"ג שמתגן בו אוכל. אם אוכל המרקחת ע"י מזלג א"צ נטילה. וכל זה במרקחת המטוגן בדבש אבל המטוגן בצוקער אין צריך נטילה.

לשאר דברים האם יש ליטול ידיו? הנוטל ידיו לפירות הרי זה מגטי הרוח. ודוקא שנוטלן בתורת חיוב אפי"א אם לא יברך על נטילה זו אבל אם נוטלן משום נקיות שלא היו ידיו נקיות מותר אפילו אם אינו יודע להם שום כלכלך וטומאה רק שרוצה להחמיר ע"ע ליטול ידים משום כבוד הברכה ג"כ מותר ואפילו במלכלך ידיו דצריך מדינא לרחוץ ידיו משום הברכה מ"מ אין ליטולן דרך חיוב נטילה כדין רק דרך רחיצה בעלמא. ובשר צלי י"א אע"פ שמוהל טופח עליו דינו כפירות, ומוהל היוצא מן הבשר לכו"ע לא חשיב משקה אך אם משקה טופח ממים שעליו שהודח קודם הצליה פשיטא דנקרא משקה אלא שאין דרך צלי להיות טופח מהמים שמחייבש בעת הצליה וי"א דאם הודח במים קודם הצליה אז גם על המוהל היוצא מהבשר יש שם משקה.

מאכלים מבושלים ומטוגנים במשקים מה דינם? תבשיל מחטים והם נגובים דינו כפירות, ומיני תבשיל כיון שאין דרך ליגע בו ביד אלא לאכול בכף א"צ נטי"א ואפילו אם נוגע בו בדרך מקרה בתוך הכף ג"כ א"צ נטילה אבל מה שדרך ליגע בו בידי אע"פ שאוכל בכלי לא מהני. פירות המבושלים במים יש דעות אם צריכים נטי"א וע"כ נכון להחמיר לאוכלן ע"י כף אם יש משקה טופח עליהן ובכבוסים בודאי נכון להחמיר ליטול ידים אם לא שנתגבו ממים שעליהן. האוכל לעק"ך למתק השתיה וטובל הלעק"ך ביי"ש לא הוי דבר שטיבולו במשקה ואף אם הי"ש מזוג הוא במים א"צ נטילה ואם המים הוא רוב הוי בכלל משקה. ואם הלעק"ך הוא פחות מכזית יש להקל.

האם נטילה זו מהני גם לאכילת פת? נטל ידיו לדבר שטיבולו במשקה ואח"כ רוצה לאכול לחם אין אותה נטילה עולה לו וא"צ לומר אם נטל ידיו שלא לאכול כגון שהיו ידיו מלוכלכות ואח"כ נמלך ואכל. ואם לא הסיח דעתו ליטול בלא ברכה ואם הסיח דעתו צריך ליטול שנית ובברכה. אם נגע באכילתו אף בדבר שטיבולו במשקה במקומות המטונפות בגופו יחזור ויטול ידיו.

אימתי מברכין על נטילת ידים? נהגו שלא לברך עד אחר נטילה ומברכין עליהם קודם נגוב, ואף בשופך רביעית בב"א דיי"א דא"צ ניגוב כלל מ"מ לא פלוג, ואם שכח לברך עד אחר נגוב מברך אח"כ אבל אם כבר בירך המוציא שוב אינו מברך על נטי"א. ויש מחמירין אף לאחר הניגוב ששוב לא יברך ואף דלמעשה אין לנהוג כן מ"מ לכתחלה יש ליהדר בזה מאד וע"כ יש ליהדר במה שנוהגין איזה אנשים שאומרים שאו ידיכם וממשיכין הדבר מלומר ענט"י עד לאחר הניגוב.

כאיזה אופן אי"צ ניגוב ידים? המטביל ידיו יכול לאכול בלא נגוב וה"ה לנוטל ידיו בבת אחת ושופך עליהם רביעית מים בב"א או שנטל ידו אחת ושפך עליה רביעית וכן שפך על חברתה ניגוב וכו'. וי"א דרק במטביל מותר לאכול בלא ניגוב אבל לא בשפך עליהם רביעית בבת אחת. ואף במטביל דא"צ ניגוב מן הדין מי שדעתו קצה עליו יש בו משום מיאוס וצריך ניגוב.

על איזה פת נוטלין הידים? כשיבא לאכול פת שמברכין עליו המוציא יטול שני ידיו ובכלי ואף אם אוכל רק באחת אפילו אינו יודע להם שום טומאה וגם אינם מלוכלכות ויברך על נטילת ידים. וכשיטול ידיו טוב שיטול ימין תחלה כדי שהשמאל תשמש לימין. אבל לפת שאין מברכין עליו המוציא כגון לחמניות דקות או פת הבאה בכסנין ואינו קובע סעודתו עליהם אין צריך נטילת ידים וכ"ש על פת העשוי משאר דברים שאינם מחמשת המינים שאינם צריכים נטילה לעולם. אבל אם קבע סעודה עליהם צריך נטילה וברכה כמו על הפת. ואם כשהתחיל לאכול לא היה ברעתו לאכול רק מעט ואח"כ נמלך לאכול עוד כשיעור קביעות צריך נטי"א וברכת המוציא.

כמה צריך לאכול שיחייב בנטילת ידים? אכל פחות מכזית י"א דא"צ ליטול ידיו וי"א דיטול ידיו ולא יברך ולכתחלה נכון להחמיר בזה. ושיעור כזית דצריך נטילה לכו"ע הוא אף אם היה מפירורין דקין מצטרפין ואם היה כביצה שלימה מהפירורין צריך לברך על הנטילה ג"כ. אם אכל מעט פת למתק חריפות השתיה באופן המבואר לקמן דא"צ לברך המוציא י"א דגם נטי"א א"צ אף אם יש בו כביצה וי"א דצריך ובפחות מכזית יש לסמוך שלא להצריך נטילה בזה אף לכתחלה אך בכזית או כביצה יטול ידיו ולא יברך על הנטילה מחמת ספק.

דבר שטיבולו במשקה האם צריך נטילה? אם אוכל דבר אפילו ירק ופירות ובשר שטיבולו באחד משבעה משקין שסימנם י"ד שח"ט ד"ם ולא נתגב ואפילו אין ידיו נוגעות במקום המשקה צריך נטילה בלא ברכה. והעולם נוהגים שלא ליטול ויש להם על מה שיסמוכו אבל הרבה אחרונים החמירו מאד בדבר וי"א שאף צריך לברך ע"ז ולכן אף העולם אין נוהגין לברך עכ"פ אין להקל לאכול בלי נטילה. וצריך לזה כל דיני נטילה כמו לפת. ומ"מ בפחות מכזית אין להחמיר בזה כלל.

מה נקרא משקה לענין דבר שטיבולו במשקה? שאר מיני משקין הנסחטין מן הפירות אינם חשובין משקין. דבש דבורים ולא של תמרים או של מין אחר. שמן היינו שמן זית ושאר שמנים אינם בכלל משקה. חלב וה"ה מי חלב או חמאה כשנימוחה ולכן הטובל בהם דבר מאכל צריך ליטול ידיו ואם היה החמאה קרושה א"צ ליטול ידיו. והאוכל דבר המטוגן בחמאה כשהיא לחה ע"ג צריך ליטול ידיו ודוקא כשנימוחה החמאה במחבת בשעת הטיגון קודם שהניח האוכל לתוכו ונעשה עליה שם משקה מקודם אבל כשנימוחה אח"כ אוכל הוא והאוכל דבר המטוגן בשומן או במי ביצים לכו"ע לא הוי משקה. דם דגים וחגבים לא מקרי משקה. מלח העשוי ממים הוי משקה ולכן אם אוכל צנן במלח הוי דבר שטיבולו במשקה וצריך ליטול ידיו. ודוקא כשהמלח היה לחה בשעת טיבול דבסתם מלח שהוא קרוש אין שם משקה עליהן.

כאיזה אופנים מיקרי טיבולו במשקה? אפי"א אינו מטבל רק ראש הירק או הפרי יטול בלא ברכה. ואותן ששוקעין פירות או ירק במים לנקותן חשיב טיבולו במשקה ודבר שאין דרכו לטובלו או להיות עליו משקה א"צ נטי"א. הטובל אצבעו במשקה ומרצע א"צ נטילה. כל המשקין שנקרשו בין ע"י בישול בין ע"י צינה עד שאין בהם טופח ע"מ להטפיה לא חשיבי משקה אפילו חזרו ונימוחו אח"כ זולת יין או מים וחלב שנקפא כשחזרו ונימוחו חשיבי משקה. ומרקחת המטוגן בדבש אם הדבש שעליהן קרוש עד שאין בהם טופח ע"מ להטפיה לכו"ע מותר לאוכלן בלא נטילה ואם הדבש אינו קרוש י"א דחשיב משקה וי"א דלא חשיב משקה ויש מכריעים דאם קנה הדבש ועדיין הוא מעורב בשעורה והתיכו ע"מ כן כדי לטגן בו אין צריך נטי"א

הנמלין ידיהם לדבר שטיבולו במשקה האם צריכין ליטול ידיהם קודם אכילת בשר? **הגט** **בניגוב** **ובית** **הלימוד** **Sponsored By: DollarPhone** כל הזכויות שמורות להמפעל 'הילכתא דיומא' ואסור להעתיקם בלי רשות מהנהלת המפעל **הש"ס** **התלמוד** **1800 466-7593** **www.Bichshalphone.org**

אבל אם הדר הוא כשפופרת אף שהוא כולט למעלה משפת הכל מותר ליטול אף דרך הדר ויש אוסרין דרך הדר.

באיזה אופן מותר ליטול מן הברזא? כלי שיש בו ברזא למטה אף בשוליה הואיל ומתחילה נעשה לקבל על ידי כך מותר ליטול בין דרך הברזא ובין למעלה דרך פי החבית וצריך ליטול רביעית בבת אחת על היד ולהחזיר היתר אחר כל שפיכה. וה"ה אם נעשה נקב בכלי המבטלו משם כלי ותיקן שם ברזא להשתמש דרך שם חשיב ג"כ כאלו נעשה מתחלה לכך. ובכלי של חרס צריך שיהיה הברזא מהודקת שלא יהא מנטפת דרך שם דאם מנטף טיף טיף אפילו ליטול דרך הנקב אסור אף שמחזיק רביעית מן הנקב ולמטה ובשאר כלים מותר ליטול דרך הנקב אם מחזיק רביעית ממנה ולמטה. ודוקא כשהנקבים שמהן יוצאין המים הם דקין מאד שאף כשמסיר האצבע אין יוצאין המים מחמת זה רק מעט מעט באיחור גדול אבל כשהנקבים הם גדולים אסור.

האם מותר ליטול מידי חבירו או ידי עצמו? לא יתן מים לחבירו בחפזו ואפילו היו ידיו טהורות ואם נטל ידו אחת מהכלי ושפך ממנה לידו אחרת מותר והוא שהיתה ידו הראשונה טהורה כגון ששפך עליה רביעית בבת אחת ודוקא אם שפך הרביעית על ידו כראוי על כל היד מבפנים ומבחוץ דאלו שפך כולה רק לתוך פיסת ידו אין זה נטילה כראוי, וגם רק לשפוך מיד זו לחברתה אבל לא לשפוף וליגע ויש להחמיר לכתחלה גם בזה ויש מחמירין אף בדיעבד ורק בשעת הדחק יש להתיר אבל בנדומנו לו מים יטול שנית ובלי ברכה. ואם החזיק הידים זו תחת זו ושפך אחד על היד העליונה וממנה ממילא נשפך גם על היד השניה שתחתיה נטהרה ע"י.

איזה אופן הוא נטילה ואיזה אופן הוא טבילה? צנור שדולה מים מן היאור ושופך בו ונמשכים ממנו המים להשקות השדה אינו יכול ליתן ידיו לתוכו כדי שיקלחו המים עליהם ואם משים ידיו קרוב למקום השפיכה אע"פ שאינו משים אותה תחת השפיכה ממש עלתה לו נטילה ואם שפך לתוך הצנור בכלי פסולה כגון במנוקב אף בנתן קרוב למקום השפיכה פסול. ואם הטביל ידיו לתוך הצנור הזה אינם טהורות מכח טבילה מפני שהם שאובים, וה"מ בדולה ששופך ונותן לתוך הצנור עצמו אבל אם נותן אותם חוץ לצנור וממשיך אותם לצנור והטביל בו ידיו טהורות דשאובים שהמשיכוהו כשרה, ודוקא שיש בו מ' סאה וגם צריך שיהיו המים מכונסין ולא זוחלין והיינו שיסתום בסוף הצנור שיתכנסו המים, ושיעור ההמשכה שיתבטל שם שאובין ע"י הוא ג' טפחים ומחמת הצנור עצמו לא היה שאובין דמיירי שלא היה עליו שם כלי כגון שלא נעשו בו ד' שפות לקבל בתוכו דאלו היה הצנור עצמו כלי לא מהני ההמשכה. ואפילו דולה ונותן לתוך החרץ עצמו אם הדלי נקוב מאחוריו בכונס משקה, וכשמוציא טיף אחר טיף כונס משקה הוא ו"א דבכאן הוא השיעור בנקב כערשה, ובעוד ששופך דרך פיו לצנור מקלח מאחוריו ליאור מטביל בו את הידים וטהורות דנצוק זה מחבר הכלי ליאור. וה"ה אם בא בספינה ואינו מגיע להטביל ידיו במי הים ואין לו כלי שלם רק כלי מנוקב ככונס משקה דולה בו מן הים ומטביל ידיו ויש חולקין בזה ואומרים דגם לנט"י לא חשיב חיבור ובשעת הדחק יש לסמוך על דעת המקילין. ואם טבל ידיו ע"י הכשר חיבור הניצוק ואח"כ נודמן לו ליטול כראוי לא יברך על נטילה שניה.

קנים ופיפ"ס וסינ"ק מה דינם? וקנים החלולים המקלחים מים מן היאור אם הניח ידיו תחת הקילוח לא היה נטילה גם אין יכול להטביל ידיו ברע"ר קאסטיין העומד סביבם והוא שנפסק הקילוח מן הקנים אבל בעת שהולך הקילוח מן הקנים אם רוצה להטביל ידיו בהקאסטיין שרי לכו"ע. אין ליטול ידיו מן הפלומ"פ לפי שאינו כלי וכ"ז דוקא כשמניח ידיו סמוך למקום יציאת המים מן הצנור הכולט אבל מותר להניח ידו אחת סמוך לארץ ובידו השניה ימשוך הפלומ"פ להביא עליו המים ואח"כ יחליף ידיו או שחבירו ימשוך לו אבל אם יחזיק ידיו גבוהות מן הארץ לא מהני הנטילה משום דהוי כטובל בכיפין אין ליטול ידיו מאותן אבנים הקבועים לכותל ועשה להם בית קבול וברזא אבל אם היה כלי תחלה ותכנס לכותל נטלין ממנו דרך ברזא שמסירה בכל שפיכה ושפיכה. ודוקא ליטול מן הברזא דרך נטילה אבל לטבול בתוכן אם יש בהן ארבעים סאה יש להכשיר מטעם טבילה ומ"מ אין להקל בזה אלא בשהמים לא נשאבו ע"י כלי.

איזה נקב פוסל לנטילת ידים? אין נוטלים לידים אלא בכלי וכל הכלים כשרים אפילו כלי גללים וכלי אבנים וכלי אדמה וצריך שיהא מחזיק רביעית הלוג ששיעורה ביצה ומחצה, ואם ניקב בכונס משקה והוא גדול מנקב שהמשקים שבתוך הכלי יוצאים בו אין נוטלים ממנו לידים בין אם הכלי היה מיוחד למשקין או לאוכלין ואפילו אם הוא מחזיק רביעית מן הנקב ולמטה. ואם נותן לתוכו מים ויוצא טיף אחר טיף בידוע שהוא כונס משקה. ואם לא היה רק נקב קטן שהמשקין יוצאין בו אבל לא נכנסין מבחוץ לתוכו חשיב ככלי שלם ונטלין דרך פיו ואפילו ניקב בשוליה הכלי שאין מחזקת רביעית תחת הנקב לא בטל מתורת כלי מחמת נקב זה ויש להחמיר בזה אם לא בשעת הדחק שאין לו כלי אחר.

באיזה כלים מותר ליטול דרך הנקב או הסדק? אם אינו נוטל דרך פיו למעלה רק נוטל דרך הנקב שרי כיון שמחזיק רביעית ממנו ולמטה וכ"ז בניקב אבל בנסדק אף אם מחזיק רביעית למטה מהסדק ואפילו אינו רק כמוציא משקה פסול וי"א דנסדק דינו כניקב ואין לפסול אא"כ יוצא דרך הסדק טיף אחר טיף דאו הוי ככונס משקה, ואם אין לו כלי אחר יוכל לסמוך להקל בזה. ואפילו להמחמירין בכלי נחשת או שאר כלי מתכות דחזקים הם וע"י שנסדק קצת לא יסדק כולה לא גרע נסדק מניקב. ובכלי זכוכית אפילו אם הסדק דק מאד שאינו אפילו כמוציא משקה אם אין הכלי יכול לקבל עתה החמין כצונן אין ליטול בו. וי"א דבכלי חרס המיוחד למשקין אם היה נקב ככונס משקה אין נוטלין ממנו כלל אפילו דרך הנקב ומ"מ אם אין לו כלי אחר יש לסמוך להכשיר דרך הנקב. ובכלי חרס המיוחד לאוכלין וכן בשאר הכלים דאינם של חרס ע"י נקב ככונס משקה לכו"ע מותר ליטול דרך הנקב. ואין היתר ליטול דרך הנקב רק כשהנקב יהיה עכ"פ גדול קצת שקילוח המים יהיה נשפך ממנו בלי הפסק. וכ"ז במקום הדחק אבל לכתחלה בודאי נכון להדר שיהיה הכלי שלם. לסתום הנקב בטיט ובסמרטוטין אינו מועיל בשום כלי ובזפת מועיל לכלי חרס דוקא ובכל דבר שהוא ממין אותו כלי כגון של מתכות במתכות או של עץ בעץ בודאי מהני.

כלי שאינו מחזיק מים רק ע"י סמיכה מה דינו? כלי שמחזיק רביעית או יותר כשסומכים אותו ואם לא יסמכוהו ישפכו המים ולא ישאר בו רביעית אינו כלי אבל אם ישאר בו רביעית אחר שפיכה לא נתבטל משם כלי, ומיירי כשלא היתה תחלת תיקונו כך דאם היתה תחלת תיקונו כך חשיב כלי, ומגופה של חבית שהיא חדה ואינה מקבלת רביעית שלא מסומכת אין נוטלים ממנה ואם הרחיבה מלמטה עד שמקבלת רביעית כשהיא יושבת שלא מסומכת נוטלים ממנה. וה"ה בכיסוי כלים שהם חדין ואין מקבלין רביעית שלא ע"י סמיכה אסור אא"כ תקנן אבל אם היו רחבים מתחלה ומקבלין רביעית כשרים יש מחמירין בזה אא"כ יחדן בהדיא לקבלה. וה"ה בשבר כלי שהוא מחזיק רביעית שלא מסומך כגון חבית שנחלקה לארכה שהיא מקבלת על דופןה רביעית שלא במסומך וי"א דאין להקל בזה אא"כ יחדה לתשמיש וי"א דאין להקל בזה בכל גונית. וכ"ז דוקא בדפנות הכלי אבל כלי שנפחתה מלמעלה ויכולה לעמוד על שוליה שלא במסומך ולקבל רביעית יש להקל ליטול בה אם אין לו כלי אחר ויזהר ליטול בה במקום שנפחת ששם הכלי נמוכה דבשפה אחרת שהכלי גבוה יש מחמירין. ואם בכלי זה ניקב אח"כ נקב קטן אפילו רק כמוציא משקה בלבד יש להחמיר שלא ליטול בו כלל.

מיני בגדים שהתקינן ככלי מה דינם? מיני נאדות של עור שתקנן ועשה להם בית מושב נוטלים מהם אבל שק וקופה שהתקינן לשבת בלא סמיכה חפתן בזפת עד שהם מקבלים משקים אין נוטלין מהם לידים וה"ה לכובעים של לבדים אפי" כשהם קשים כ"כ שמקבלים מים ואינם זבים מהם מ"מ אינם עשויים לקבל מים ומ"מ ע"י הדחק מותרים כשהם קשים ואין המים זב מהם. וי"א דכובע לא נעשה לקבלה כלל ולא עדיף משק וקופה. ובשעת דחק גדול כשאין לו כלי אחר מזה יטול ובלי ברכה ויכרוך ידו במפה אבל שלא בשעת דחק גדול יש להחמיר.

תחלת תיקונו כך מה דינו? כלי שתחלת תיקונו כך שאינו יכול לעמוד בלא סמיכה ואין משתמשין בו אלא ע"י סמיכה חשוב כלי לפיכך כלי שהוא מלא נקבים מתחתיו ופיו צר למעלה וכשמניח אדם אצבעו עליו אין המים יוצאים וכשמסירו המים יוצאים מותר ליטול ממנו כשמסיר האצבע והמים יוצאים מלמטה אע"פ שאינו מחזיק כלום. ואין ליטול ידיו מהכלי דרך הדר ודוקא כשהודד גבוה משפה של הכלי אבל אם הדר שוה לשפת הכלי מותר ליטול גם מן הדר ואם הדר נמוך משפת הכלי יטול רק דרך הדר ולא מהשפה של הכלי ויש מקילין בזה. וכל זה דוקא כשהודד הוא כחצי עגולה

הגני בעימון... **אם אין כלי בשר לנפ"י האם מותר ליטול הידים מן המיחם של מים (פערקעלענימא"ר)?**

Sponsored By: **DollarPhone** **ובנות הלימוד**

כל הזכויות שמורות להמפעל 'הילכתא דיומא' ואסור להעתיקם בלי רשות מהנהלת המפעל

לחשיב הלוח להנחות וחסרות דמי חודש דמי יצוים ומבטלות Tel \ Fax \ Fax on Demand 1 800 466-7593 www.DollarPhone.com

הסדרות עתה

הכלי פסולים ואם חזרו לברייתן כשרים, ובנשנתו מחמת עצמן לרוב אחרונים כשר. ומה שנפסלין המים בשינוי מראה כל דהו הוא דוקא כשנוטל בכלי על ידיו אבל בטובל ידיו במ' סאה אינו פוסל מחמת שינוי מראה כל דהו אלא א"כ נפל בתוכו גוף הצבע ונימוח בתוכו או משקה כגון יין אדום וכיו"ב שאר מי פירות ובמעין אינו פסול שינוי מראה כלל.

נתן או נפל איזה דבר במים האם פוסל? עשה במים מלאכה או ששרה בהם פתו אפילו נתכוין לשרות בכלי זה ונפל לשני פסולים כיון דעכ"פ נתכוין לשרות פתו במים אבל אם לא נתכוין כלל לשרותו ונפל מעצמו במים כשרים וה"ה אם נפל כלי במים והודח שלא במתכוין. אם נפל בגד לתוך המים והוציאו משם לא נפסלו המים אבל המים שמיצה מהבגד פסולים, ואפילו אם שרה בהן אחר שאינו בעל המים וכן בשארי מלאכות אין חילוק בין הוא עצמו לאחרים. וה"ה שאר מלאכות כגון שנתן בהם כלים שנתבקעו בימות החמה כדי שיתכוננו או שמדד בהן מדות וכן אם היו עומדין המים בכלים שיש בהם שנתות בשביל משקל ושקלו בתוכן איזה דבר פסולין, ואם נתן בתוך המים דבר שמריח כתב בשל"ה לאסור אבל האחרונים הסכימו דאין בו איסור כלל.

השתמש במים לאיזה דבר האם פוסל? אם צינן יין במים פסולים ואם היה היין צונן ונתן לתוך המים רק שלא יתחממו מחום היום כשרין וה"ה אם נתן בתוכן דגים חיים שלא ימותו דאין המים פועלים בהם רק ששומרים אותן ואפילו אם מת הדג אח"כ לא נפסלו המים. ואם הדיח בהם כלים או ירקות פסולים ואם היו מודחים ונקיים כשרים המים ומ"מ אם שרה בהן הירקות שלא יכמשו פסולין ויש מקילין בדיעבד אם הם לחים ונקיים מעפרורית ונתנם רק שיעמדו לחלוחית שבהן ואם יודמן לו אח"כ מים נכון ליטול שנית ובלי ברכה. ואם היו כלים מודחים או חדשים כשרים ואם היה בהן עפרורית א"כ יש צורך בהדחתן פסולים. אם ניסה במים הכלי אם ניקב שיזובו המים או לא צ"ע לדינא ויש מחמירין בזה. ואם הטביל בהם הנחתום הגלוסקין פסולים, אבל אם טבל ידיו במים וטח פני הגלוסקין או שחפן מהם בחפניו המים הנשארים כשרים אם לא נשתנה מראהן אבל אלו שבחפניו אם טח בהן פני הגלוסקא הרי נעשה בהן מלאכה ואף אם לא היו הידים נטולות לא נטמאו המים בנגיעתן. וה"ה מים שהנחתום מדיח ידיו בהם מן הבצק הדבק בידיו אינו מלאכה וי"א דמדיח ידיו מן הבצק הוי מלאכה גמורה.

טבל ידיו במים האם מהני לנט"י? אם הכניס ידיו לתוך כלי של מים ושכשך ידיו בהם אם הכלי מחובר לקרקע לא עלתה לו נטילה ואם אינו מחובר לקרקע י"א שעלתה לו נטילה ולא בעינן מים אלא כשיעור רביעית וי"א שלא עלתה לו ואפילו יש בהם ארבעים סאה ובשעת הדחק יכול לסמוך על דברי המתירים וי"א דגם בשעת הדחק אין לסמוך ע"ז ואפילו מי שירצה לסמוך בשעת הדחק להקל מ"מ לא יברך על נטילה זו ויאכל אז ע"י שיכרוך ידיו במפה ואם אח"כ נזדמן לו ליטול בדרך נטילה נוטל בלא ברכה.

מה נקרא כח גברא ומה נקרא כח כלי? חבית שיש בה מים ורוצה ליטול שני ידיו כאחד ואין לו אחר שיטול עליהם מניחה על ברכיו ונוטל ממנה לידים ומנענע בברכיו כל פעם שיצאו המים והיינו לכתחלה מיהו אף אם לא הטה אלא פ"א בתחלה בדיעבד כשר, ואם היתה מוטה בארץ שלא ע"י אדם אלא מעצמה נתגלגלה והמים מקלחים ממנה דאלו בא הקילות מתחלה ע"י הטיית אדם כשר או שעומדת והמים יוצאים דרך נקב שבה ונפל הברזא והמים יוצאין מעצמן ונתן ידיו שם לא עלתה לו נטילה ואם היתה ברזא בנקב והסירה וקבל המים על ידיו חשיב שפיר כח גברא וצריך להחזירה ולהסירה בכל שפיכה ושפיכה. הנוטל ע"י כלי שמתוקן ע"י ברזל צריך לסגור ולפתוח כמה פעמים לכל יד ויד דאינו מספיק בקילות ראשון ליטול יד כראוי.

מי צריך לכוון לשם נטילה? אם הטה חבית מלאה מים והלך וישב לו והחבית שופכת מים כל היום מחמת הטייתו ונטל ידיו ממנו עלתה לו נטילה ואפילו היכא שהמטה החבית היה אדם אחר ולא כוון כלל בזה לנטילה כיון דאדם הנוטל ידיו אח"כ כוון לשם נטילה דבכונת נתן או נוטל סגי. וטוב להחמיר בזה לכתחלה.

מי כשר ליטול ידים של אחרים? הכל כשרים ליתן מים לידים אפי" חש"ו עו"ג ונדה ומ"מ לכתחלה טוב ליהזר שלא ליטול ידים מהם. אם הקוף נותן מים לידים יש פוסלים ויש מכשירים ולכתחילה יש להחמיר ובדיעבד כשר וי"א דגם בדיעבד יחזור ויטול בלי ברכה אלא דאם אין לו מים יש לסמוך על נטילה זו. וי"א דקטן פחות מבן ו' דינו כקוף וי"א דאין להחמיר בו. ולכתחלה יכוין הנוטל לנטילה המכשרת לאכילה וכוננת נותן נמי מועיל אפילו לכתחלה אפילו שלא כוון הנוטל כלל ויש פוסלין אף בדיעבד אם לא כווננו כלל ובדיעבד בודאי יש להקל כשאין לו מים ליטול שנית. ואם היה הנותן פחות מבן שש אין מועיל כונתו.

איזה שינוי מראה פוסל במים? מים שנשתנו מראהן מחמת דבר שנפל לתוכן כגון דוי וצבע ואף שלא נימוח גוף הצבע בתוכן אלא שעל ידי שרייתן נשתנה המראה וה"ה אם נשתנה ע"י עשן ושום דבר פסולים. אכן מה שנשתנה ע"י עפר וטיט שנתערב בתוכו לא חשיב שינוי מראה. וכן שנשתנה מחמת מקומם בין שנשתנו כשהיו עומדין בקרקע ובין אח"כ כששאבן בכלי ונשתנו ע"י

מצוי שהמים לאחר יציאתן מן הברזא יש בהם אבק לבן כהה האם פסול לנמי"י?

הגע
במצוק

Sponsored By: **DollarPhone**

כל הזכויות שמורות. להמפעל 'הילכתא דיומא' ואסור להעתיקם בלי רשות מהנהלת המפעל

לחשיב הלוח
לחמנות וחמרות
דמי חרות
דמי גיורים וסבלנות

Tel / Fax / Fax in Hebrew
1 800 466-7593
www.DollarPhone.org

הסדרה ערוך

המרכז הרוחני - המוסדות - המוסדות

שנעשו מים נוטלין מהם וטובלין בהם אם יש בהם כשיעור ובמלח אין נוטלין אבל טובלין ביש לו שיעור. אבל בלא ריסוק אין נוטלין בהן בכלי אבל לטבול הידים בתוכן אם יש בהן כשיעור מקוה מותר בשעת הדחק כשאין לו מים ואפילו אם אין השלג מכונס הרבה בבת אחת אלא מונח על פני הארץ ונמות הרבה כל שיש מ' סאה מחובר יחד טובלין בו ומ"מ צריך שיהיה עכ"פ כדי לכסות ידיו במקום שתוחבן.

שאר משקין חוץ ממים כשרין לנט"י? יש מי שאומר שאין נטילת מים ראשונים אלא במים בלבד וי"א שהיין כשר לנטילת ידים וכש"כ שאר מי פירות ושאר משקין בין נתן לתוכו מים בין לא נתן לתוכו מים אלא שביין אסור לעשות כן לכתחלה אבל בשאר משקין ומי פירות נוטלין אף לכתחלה וי"א דווקא יין לבן אבל אדום לא ואם היה לבן ועשה אותן אדום ע"י צבע לכו"ע פסולין ויש מי שאומר שכל מי פירות חוץ מיין ראויים לנט"י בשעת הדחק וכ"ש דמותר ליטול ידים בשעת הדחק בשכר או במי דבש המבושלין. ולדינא יש להורות כדעה זו להחמיר ביין ולהקל במי פירות בשעת הדחק.

כמה צריך לשפוך על כל יד? צריך שיהא במים רביעית ושופכה בשני פעמים על ידיו ואם שפך הרביעית כולה בב"א על שתי ידיו ג"כ נטהרו ידיו אף שלא שפך אלא פ"א וכ"ז במקום שאין מים מצוים אבל במקום שמים מצוים טוב שיטול בשפע. וה"מ לאחד בין שנוטל על שתי ידיו בב"א ע"י אחר ובין שנוטל ידיו אחת אחת סגי ברביעית אחת בשתי ידיו, מיהו אפילו אינו רוצה ליטול רק יד אחת כגון דהיה ידו אחת טהורה מכבר ג"כ אין לפחות משיעור רביעית אבל על יד אחת אין צריך לשפוך אותה כולה וי"א שלא לפחות משיעור רביעית מים לכל יד ויד רבוה לא יצטרך ליהור בהרבה דברים הצריכים ליהור.

כמה אנשים יכולין ליטול ידיהם מרביעית אחד? ב' ב"א שבאו ליטול כאחד האחרון א"צ רביעית לכל אחד ואפילו בזה אחר זה ובלבד שלא יפסיק הקילוח ודוקא כשיגיעו המים על ידיו סביב כל שיעור הנטילה שבידיו, ודוקא שמתחלה כווננו ליטול ביחד אבל אם לא כווננו מתחלה ויצק הראשון רק לעצמו ואח"כ פשט השני ידיו אפילו קודם שנפסק הקילוח הוי כמו נוטל במי רחיצת חבירו ולא עלתה לו נטילה וצריך לנגב ידיו ולחזור וליטול. ויש מתירים אפי' כשנוטלים זא"ז הואיל ובשעה שהתחיל האחד ליטול מהם היה בהם רביעית גם לשני זה עולים וצריך הראשון לשפוך על ידיו שתי פעמים ולצמצם בנטילתו כד שישאר גם לשני שיעור כדי שיוכל ליטול את ידיו ובשעת הדחק יש לסמוך להקל כדעה זו, ודוקא כשבאו ליטול בבת אחת אלא דהשני המתין עד שיטול הראשון אבל כשבא השני אחר זמן לא מהני לפחות משיעור רביעית ע"ז, ועל דרך זה נוטלים מחצי לוג לג' ולד' ובדיעבד אם נטל האחד מחצי רביעית יוכלו ליטול שני האחרונים מרביעית הנשאר, ומלוג לכמה ב"א כל זמן שמספיקים המים לשפוך כל אחד על ידיו ב"פ ואם יש עליהם לכלוך החוצץ צריך ליטול פ"א מקודם להעביר הלכלוך, וה"ה שיכולים להניח ד' וה' ידיהם זה בצד זה או זה על גב זה וליטול כאחד ובלבד שירפו ידיהם בענין שיגיעו המים לכל אחד. ודי בזה ג"כ ברביעית לשנים ובחצי לוג לג' וד' באופן השפיקה דהולך השמש ויוצק מים על כולם ודעה הראשונה מקלת ג"כ בזה.

שתה מהם חיה ועוף מה דינם? מים ששתו מהם תרנגולים וכן בשאר חיות ועופות כשרים אבל בשתית כלב וחזיר פסול ובשעת הדחק יש להתיר אף באלו. אם שתה מהם נחש אין נוטלין מהם לידים ומים שנתגלו בעלמא אין חוששין האידינא לשמא שתה מהן נחש דאינם מצוים ואף מי שנוהר מזה לשתייה לענין נטילה אין להחמיר. מים פסולין שנתערבו במים כשרים בטילין במיעוטן ומשלימין אפילו לרביעית אם לא נשתנו מראיהן.

במה חלוק מי שאובין ממי מקוה? אין מלאכה פוסלת אלא במים שאובים בין שהם בכלי בין שהם בקרקע אפילו היו בשעת מלאכה מונחים בקרקע כיון שהיו שאובין מתחלה אבל כשעשה מלאכה בהם במחובר כשרים לנט"י בתלוש, אבל אינה פוסלות במי מקוה או מעין בעודם מחוברים אבל לענין אם נפסלו משתיית בהמה אין חילוק בין שאובין למי מקוה ופסולין. וכ"ז לענין לשאוב בכלי מים ממי המקוה לנט"י אבל להטביל ידיו בהמקוה גופא מותר אף בזה.

מים חמין כשרין לנט"י? חמי האור נוטלים מהם לידים אפילו הן חמין שהיד סולדת בהם ויש מחמירין ביד סולדת בהם ובאין לו מים אחרים אין להחמיר בזה ובפושטין אין איסור כלל ואפילו אם היו חמין מתחלה ונצטננו ונעשו פושטין ג"כ מותר, ואם אין לו מים אחרים כ"א חמין שהיד סולדת בהן יראה להמתין מעט עד שיצטננו במקצת שלא יהיה היד סולדת בהן ויהיה מותר לכו"ע. מי הים אם הרתיחו אותן חזרו להיות ראויין לשתיית כלב וכשרין לנטילה ולטבול בתוכו לעולם מותר וכמו בכל מים מלוחין.

מים שהם ספק פסולין מה דינם? מים שיש לו ספק אם נעשה בהם מלאכה או לאו בין שנסתפק אחר הנטילה או אפילו קודם נטילה או שיש לו ספק אם יש בהם כשיעור או לאו ודוקא אם נסתפק לאחר שנטל ידיו אבל מקודם לא או אם הם פסולים או כשרים או ספק אם נטל ידיו או לאו ואפילו היו כל הספיקות יחד כשרין. וכל ספק טהרה בידיים כגון אם היה הכלי שלם או לא וכה"ג טהור וספק במחלוקת הפוסקים הרי הוא כשאר ספק. ויש מי שאומר שעל כל זאת אם יש לו מים אחרים יטול ידיו ויוציא עצמו מן הספק. ואם יודע שנטל כהלכה ואח"כ נולד בהן ספק כגון שנסתפק בהן אם הסיח דעתו אם לאו או שיוודע שלא הסיח דעתו רק שהושיט ידיו סמוך למקום הטינופת וספק אם נגע בהם ספק לא נגע א"צ לחזור וליטולן.

האם רשאים ליגע בהמים קודם הנטילה? מי שלא נטל ידיו ונגע במים לא נפסלו אותן מים לנטילה אבל אסור לרחוץ ידיו ממים שנטל בהם חבירו כבר ואפילו אם נטל מרביעית בבת אחת. והיוצא מבהכ"ס ובא ליטול ידיו יכול לשאוב בחפניו מן הדלי ולשפוך המים לחוץ והמים הנותרים בדלי לא נטמאו בנגיעתו בהם וכשרים לנט"י לסעודה. ואם שכשך ידיו בדלי גופא לטהרן ע"ז פסולים לנטילה ואפילו לא היו ידיו מלוכלכות ממש.

שלג כשר לנט"י? השלג והברד והכפור והגלית אם ריסקן עד

יש לו רביעית מים מצומצם וב' בנ"א רוצין לייפול ידיהם מה יעשה?

Sponsored By: **DollarPhone**

כל הזכויות שמורות להמפעל 'הילכתא דיומא' ואסור להעתיקם בלי רשות מהנהלת המפעל

<p>לחשיב הלוח לזמנות והערות דמי חזרה דמי ציורים וטבלאות</p> <p>Tel \ Fax \ Post no Demand 1 800 466-7593 www.HilchotDiyoma.org</p>	<p>השילוח ערוך</p> <p>הוצאת דפוס ופוליקה</p>
---	--

להתוודע שגליון זה משמש רק לאלו שכבר למדו ורוצים לחזור עליו בקצרה, אבל לא ללמוד מזה בתחילה, וכש"כ שלא לפסוק מזה הלכה למעשה

ברפוי והוא ששפך עליה רביעית בבת אחת. ודוקא אשה שדרכה להקפיד להסיר הטבעת בשעת לישה אבל איש אין צריך להסיר אותו בשעת נטילה אפילו אם אינו רפוי רק אם יש בו אבן טוב אז יש לחוש להסירו משום חציצה.

איזה חלק יד צריכין ליטול? שיעור נט"י כל היד עד סוף פיסת היד שהוא מקום חיבור היד והקנה וי"א עד מקום חיבור האצבעות לכף היד וראוי לנהוג כדעת הראשון אף דמדינא מי שירצה להקל כדעה שניה אין מוחין בידו מ"מ לכתחלה ראוי להחמיר ויש לזוהר מלהקל בזה. ובשעת הדחק שיש לו מים בצמצום יוכל לסמוך על המקילין. אם פיסת ידו מלוכלך מזיעה וכה"ג לכ"ע צריך ליטול עד סוף פיסת היד.

אימתי מגביהין הידים בשעת נטילה? הנוטל צריך להגביה ראשי אצבעותיו למעלה תיכף אחר מים שניים עד הניגוב. שלא יצאו מים חוץ לפרק ויחזור ויטמאו הידים ובדיעבד אם לא הגביה אין מחויב ליטול שנית אם לא שנראה שיצאו מים חוץ לפרק וחזור. וטוב לזוהר אפי" בעת הנתינה גופא להיות ידיו בהגבהה וי"א דצריך מדינא לזוהר בזה. וא"א לקיים מצות הגבהת ידיו אלא בששופך אחר על ידיו דכששופך בעצמו בע"כ ישפיל ידיו כשבא ליטול הכלי על ידו השני ואם אין לו אחר יטול מרביעית על כל יד דאז א"צ להגביה ידיו ובשעת הדחק שאין לו מים כ"כ ישפיל ידיו לגמרי מתחלת הנטילה עד סופה.

האם מהני עצה להשפילן? אם משפילן מתחילת הנטילה עד עד אחר נתינת מים שניים שפיר דמי אבל אח"כ מותר אף להגביה קודם הניגוב. וזוהר שלא יגביה תחילה ראשי אצבעותיו ואח"כ ישפילם דאז יצאו המים חוץ לפרק ויחזור ויטמאו הידים והיינו כשאינו נוטל כל היד עד מקום חבור היד עם הזרוע אבל אם נוטל עד שם א"צ להגביה ידיו ויש מפקפקין על עצה זו דהשפלה דאפשר שלא יגיעו המים כלל על ראשי האצבעות וע"כ טוב להגביהם אפילו בעת נתינת מים ראשונים וכהיום נהגו העולם שאין מדקדקין בזה מפני שנוטלין רביעית על כל יד ויד וגם שנוטלין עד סוף פיסת היד. ומ"מ נכון להשגיח שיבואו המים בראשי אצבעותיו ובכל הצדדין ויש חולקים בזה דלעולם צריך להגביה ידיו ומ"מ בשעת הדחק כשא"א לו להגביה יש לסמוך על דעה הראשונה לקולא.

באיזה אופן אי"צ לזוהר להגביה ידיו? אם שפך על שתי ידיו רביעית בפעם אחת וכ"ש אם שפך רביעית על כל יד כיון דאין שם מים טמאים כלל א"צ להגביה ידיו, וכן המטביל ידיו א"צ להגביה ידיו. י"א דאם שופך על ידיו ג"פ א"צ לזוהר בכל זה וכן נהגו להקל ויותר נכון לנהוג אם יש לו מים שיטיל רביעית על כל יד ויד או יותר שיבואו המים עליהם בשופי וממילא לא יצטרך לדרקק בהגבהתם.

איזה דברים חוצצין בנטילה? צריך לזוהר מחציצה שכל דבר שחוצץ בטבילה חוצץ בנטילה, כגון צואה שתחת הצפורן שלא כנגד הבשר ונכון מטעם זה שלא יגדל אדם את צפרניו וצואה ממש אפילו כנגד הבשר לא חשיב נטילה אם מצאו שנשאר שם, ובצק שתחת הצפורן אפילו כנגד הבשר, ורטיה שעל בשרו, וטיט היון וטיט היוצרים אפילו כשהם לחים וה"ה שאר מיני טיט כשהוא יבש ונדבק בבשר חוצצין בכל זה בין ע"ג היד בין תחת הצפורן אפילו כנגד הבשר [אם לא שהיה דבר מועט כ"כ שאין דרך בני אדם להקפיד ע"ז דאז אין חוצצין בכל מקום שימצאו וה"ה בצואה ובצק כה"ג] אך היכא שמלאכתו בטיט כגון העושה לבנים או קדרן וכדומה אינו חוצץ בכל מקום שימצאו אם לא שהיה רוב מקום הנטילה מכוסה בזה, וכל דבר שדרך בני אדם להקפיד עליו להסירו הוא חציצה ואם נטל ידיו ואח"כ נמצא עליו דבר חוצץ בין על מיעוט היד בין על רוב היד תלינן להקל שנתהוה אח"כ אך לכתחלה ראוי שיעיין קודם נטילה אם אין עליו דבר חוצץ.

מהו גדר מיעוט וגדר מקפיד? במיעוטו שאינו מקפיד אין לחוש ובדברים שדרכן של רוב בני אדם להקפיד אפי" הוא אינו מקפיד חוצץ. ואם רוב היד מכוסה דהיינו רוב מקום הנטילה אע"פ שאין מקפיד חוצץ. ומ"ה לא נהגו לנקר הטיט שתחת הצפרנים לנטילה משום דהוי כמיעוטו שאין מקפיד ודוקא שכנגד הבשר ואפילו טיט היון והיוצרים משום דבאלו מדינות אין מקפידין ע"ז והוי כמיעוטו שאין מקפיד אבל שלא כנגד הבשר בודאי רוב בני אדם מקפידים אפילו בצואה וחוצץ אף שהוא אינו מקפיד ויש מקילין בצואה וסתם טיט. אבל אם היה מקפיד הוא צריך לנקרן אע"פ שהרוב אינן מקפידין ומ"מ היינו דוקא בטיט היוצרים או בטיט יבש אבל בטיט לח או בעפר שתחת הצפורן כנגד הבשר שאינו נדבק כ"כ אין להחמיר ובפרט אם כל היום אין דרכו להקפיד רק כשמגיע לנטילה.

צובע שוחט וסופר מה דינם? היה אחד צבע והיו ידיו צבועות במקצת ממקום הנטילה אין הצבע חוצץ על ידיו אע"פ שיש על ידיו ממשות של צבעונים ורובו אפילו אינו מקפיד חוצץ, לא היה צבע אם היו ידיו צבועות ויש ממש הצבע על ידיו הרי זה חוצץ שהדיו היבש חוצץ והלח אינו חוצץ, ודוקא שממשו עליו הא אם אין בו ממש רק חזותא של צבע בעלמא אין שייך חציצה וה"ה שחרורית שאין בה ממש אינה חוצצת. וכן הנשים שדרכן לצבוע ידיהם לנוי וכיוצא בזה אין אותו צבע חוצץ אפי" כל ידיהן צבועות. וכן אם הוא טבח ויש דם על ידיו אינו חוצץ וכן אם היה מוכר שומן ויש שומן על ידיו אינו חוצץ אבל אחר שהיה ממשות דברים אלו על ידיו חוצץ, ואם היה טבח ומוכר שומן ויש דם ושומן על ידיו אינו חוצץ. ומי שכותב תדיר אפילו יש ממשות של דיו יבש על אצבעותיו אינו חוצץ.

איזה טבעת חוצץ? צריך להסיר הטבעת מעל ידו בשעת נט"י ואפילו הוא רפוי ואפי" אינו מקפיד עליו בשעת נטילה הואיל ומקפיד עליו בשעה שעושה מלאכה שלא יטנפו. ובדיעבד עלתה לו נטילה

<p>נכתב ידו בדיו וא"א למחקו היאך יפול ידיו?</p>	<p>הגט בניגוד...</p>	<p>לחשיב תלוח למנות חסרות דמי חזרה דמי ציורים ומכילות</p> <p>Tel / Fax / Fax or Demand 1 800 466-7593 www.BichselPhone.org</p>	 <p>השולחן ערוך</p>
<p>Sponsored By: DollarPhone</p> <p>כל הזכויות שמורות. להמפעל 'הילכתא דיומא' ואסור להעתיקם בלי רשות מהנהלת המפעל</p>		<p>זכרון ה'ביגוד</p>	